

Joan Canadell: “L’empresari és més independentista que el conjunt de la societat”

written by Ramon Munné | 22 de març de 2017

Joan Canadell. Enginyer industrial. Va tenir diferents càrrecs de responsabilitat en una multinacional durant 12 anys, i va estar-ne 6 més com a gerent d’una empresa amb 9 milions de facturació, fins que va creure que havia arribat el moment de poder fer el seu camí. Ara és multiempresari: co-proprietari de Petrolis Independents, fundador de Giracat i de BCN Cluster Graphics. Tant abans quan era directiu, com ara que és empresari ha defensat el paper de la petita i mitjana empresa d’aquest país. Encara pensa que no hi ha cap entitat que la representi com es mereix.

El 2009 vas ser un dels fundadors del CCN. Quin va ser l’objectiu fundacional i quina vinculació hi mantens?

En aquell moment, era conscient que calia superar els plantejaments del catalanisme polític i entrar en una fase pragmàtica: o esdeveníem Estat o Catalunya s’enfonsaria amb Espanya. Hi havia prou informació disponible com per fer despertar una part important de la societat explicant que calia apostar per la independència com a única manera d’assegurar el futur de les empreses catalanes, i sobretot dels nostres fills. El nostre objectiu era fer de lobby per assolir la independència en 5-10 anys, crec que vam complir prou bé el nostre propòsit.

Actualment només sóc soci del CCN, ha fet una gran feina i encara en seguirà fent tot i que ara els reptes són diferents, ara els polítics ja lideren el procés...

Els empresaris catalans encara han de sortir de l’armari, pel que fa al seu sentiment nacional?

En absolut, els empresaris PIME de forma majoritària han demostrat de forma anònima que prefereixen un Estat, a seguir dins d'Espanya. Totes les enquestes fetes des de 2012 ho demostren, amb més claredat que les enquestes de la societat general. Per tant l'empresari és més independentista que el conjunt. Com més coneixement tens de la realitat econòmica més independentista et tornes. Una altra cosa és que encara hi hagi certa por a fer-ho explícit, l'Estat espanyol és molt agressiu en totes les formes possibles, i també en el camp econòmic. Molts segueixen pensant que el negoci és el negoci i que millor no escenificar-se, però sobretot que les inspeccions fiscals no són aleatòries. Tenim constància de casos concrets en aquesta línia.

Sovint però, aquests empresaris que se n'amaguen no són conscients que si tenen clients al mercat espanyol és perquè són bons en el que fan, són competitius, serveixen bé, i per tant si diguessin el que pensen no només els valorarien per les competències empresarials si no que els respectarien més per ser valents i clars. La valentia diria que és un valor més ben acollit a la societat castellana que a la catalana. Ells no n'han patit les conseqüències com els nostres avantpassats, i al final l'ésser humà es transforma en base al que viu...

El 2014 vas deixar la Junta del CCN i et vas centrar en Petrolis Independents? Per què la vas crear i per què una empresa de carburants?

Vaig deixar el CCN just després del 9N, vaig pensar que ja havia aportat tot el que podia donar i que els moments que s'apropaven eren més de gestió política que de pressió de la societat civil. Del 2008 al 2014 calia pressionar per portar als polítics a la via de la independència, a partir del 2014 el que calia era donar-los suport i exigir-los unitat d'acció. Vaig passar 6 anys molt intensos, dedicant 30-40 hores setmanals al CCN, a part de les responsabilitats com a Gerent d'empresa, com a pare de família, i renunciant a moltes coses per manca de temps. Em calia un descans...

Petrolis Independents neix a primers de 2014 com a oportunitat per crear una empresa clarament independentista d'un sector que no està gens diferenciat: els carburants. La vam fundar en Jordi Roset que ja tenia dues estacions de servei i jo mateix; els dos érem membres de la Junta del CCN que ens coneixíem molt bé, havíem passat moments molt intensos i sobretot teníem una visió molt clara del missatge que calia transmetre. En Jordi i jo havíem fet centenars de presentacions per tot Catalunya i enteníem allò que la gent volia sentir: claredat de missatge, determinació en l'objectiu i treball ben fet.

En un entorn tant competitiu i amb grans multinacionals dominant el sector, com preteneu aconseguir quota de mercat?

Dins el sector dels carburants, tots venem el mateix producte, encara que les tres companyies predominants volen confondre per justificar uns preus abusius. El combustible arriba per vaixell o per grans canonades als dipòsits on tots carreguem. És ridícul pensar que nosaltres comprem productes més dolents quan tot surt d'allà mateix, i a part hi ha normatives molt exigents que ho evitarien. Si et vols diferenciar o gastes milions en màrqueting, sovint amb missatges enganyosos o baixes els preus que és el que fem els que tenim *low cost*. L'avantatge del *low cost* és que és modern i avançat, fins al punt que avui és més segura una estació de servei nostra que moltes d'antigues de Repsol. Nosaltres a més, incloem un aspecte addicional que és únic: el sentiment nacional. Des del primer dia tenim una política RSC (Responsabilitat Social Corporativa) clara: paguem els impostos a Catalunya, dediquem part important dels beneficis a projectes destinats a assolir l'Estat propi i finalment fem política. Un dels tòpics que ens arriben de l'Estat és que els empresaris no han de fer política, però algú dubta que Repsol o Cepsa no en fan? La diferència és que ells la fan per mantenir un model monopolístic que els permet vendre amb marges abusius i nosaltres tirem dels preus a la baixa i a més treballem clarament pel futur del país. En 3 anys hem dedicat a

projectes de país més de 70.000 €, xifra molt significativa respecte als beneficis obtinguts. Si un 1% d'empreses catalanes fessin com nosaltres ja seriem un Estat fa temps...

El fet que Petrolis Independents sigui una empresa obertament compromesa amb el país, us fa guanyar negoci o perdre'n?

Tota l'experiència que hem pogut obtenir en aquests 3 anys d'existència ens diuen que ha estat positiu. Allà on hem adquirit una estació que ja existia, només pel canvi de política de marca, les vendes han pujat entre un 20 i un 40%, i això al nostre sector equival a sobreviure o morir...Per altra banda, la política de suport al procés ens ha representat un factor determinant per aconseguir noves oportunitats de negoci, i al contrari no hem trobat cap porta tancada. Som conscients que algú no deu venir a les nostres estacions de servei perquè es veuen estelades arreu, però n'hi ha molts més que s'hi fan *selfies*, i altres ens animen a seguir així. Però quedi clar que no ho fem exclusivament per guanyar més quota de mercat, si no perquè ens fa sentir orgullosos del que fem i sincerament ens ho passem molt bé sent així.

En aquesta línia sempre que podem expliquem a altres empresaris de sectors diversos que es replantegin ser tan clar com nosaltres. En aquests moments això té premi, estic convençut que si no fos per la por atàvica que l'Estat espanyol ha difós durant segles, molts més empresaris farien un pas com el nostre. Tard o d'hora se n'adonaran, però és llàstima que perdin oportunitats. I els que posen com exemple que vénen molt a Espanya, els recordem que només representa el 0,5% del mercat mundial i cada cop l'economia és més global. Cal pensar més en l'exterior i no cal amagar cap bandera. Milers d'empreses italianes, nòrdiques, franceses o angleses llueixen la seva bandera en algun dels seus elements de comunicació. No sé perquè aquí ens n'hem d'amagar...

També ajudeu iniciatives que treballen per aconseguir que Catalunya esdevingui un país lliure. Ens en pots posar

exemples?

Sí, en total hem aportat mitjans econòmics a una desena de projectes, des de la pel·lícula de l'Endemà de la Isona Passola on vam ser els mecenes particulars més importants, a aportacions mensuals en recuperació de la memòria històrica, a pagar la sanció que l'Estat va imposar a l'Alcalde de Calldetenes per despenjar la bandera espanyola, a col·laborar en la construcció d'un submarí català, dels més avançats del món, o a produir un reportatge sobre la figura de Alexandre Deulofeu, un dels il·lustres catalans desconeguts. La darrera acció ha estat la de treure les plaques franquistes a Lleida.

Tenim clar que la millor inversió en comunicació és ajudar al procés i a la recuperació de la nostra història, i esperar que se'ns reconegui per això. Preferim aquest model al de la petroliera líder que paga milions a uns pilots de motos que al final demostren que no tenen cap arrelament al país, simplement al major postor. El trist però és veure com la gent es deixa enganyar per publicitats enganyoses i tot i tenir dificultats per arribar a final de mes, fan benzina en benzineres que els cobren 10-12 cèntims més per litre gràcies als pactes il·legals que fan entre ells. La Comissió nacional de la competència els ha sancionat per això, però amb multes que fan riure. Pensem que nosaltres que només tenim 6 estacions de servei, fem que els catalans que reposten a les nostres benzineres estalviïn més d'un milió d'euros anuals respecte a les estacions de l'Oligopoli...

Creus que d'altres empreses podrien fer com vosaltres? Per què penses que no ho fan i que els aconsellaries perquè ho fessin?

Som en un món cada cop més diferenciat, hi ha gent per a tot i nínxols de mercat per tots els posicionaments. L'estrany és que gairebé cap empresari reconegui que els 2 milions de persones que surten el 11S cada any, veuen amb simpatia un comportament com el nostre, i en canvi no hi ha un moviment semblant en sentit contrari; els unionistes amb prou feines en

reuneixen 30.000.

Nosaltres hem fet en alguna ocasió una crida a que els empresaris i emprenedors, llueixin la seva catalanitat ja que a nivell català suma i molt, a nivell espanyol restarà poc si som competitiu, i a nivell internacional cada cop desperta més simpaties. Ser una empresa espanyola resta, ser catalana, i sobretot de Barcelona, suma i molt.

En el teu llibre "Potencial d'Estat" fas un repàs de la història, del present i del futur econòmic de Catalunya. Quins creus que són els principals potencials de l'economia catalana?

Al llibre hi dedico un parell de capítols al tema, i faig menció d'alguns estudis que vam publicar des del CCN, però en general constato que hi ha oportunitats en la majoria de sectors. Hi ha factors que no veig que ningú tingui en compte quan parlem del futur Estat: per exemple com canviarà la demografia i la renda per càpita dels catalans? Només aquests dos factors ja transformaran plenament el teixit econòmic català. Per una banda el fet de no patir el dèficit fiscal actual, calculat en el 8%, però que podria tenir encara més impacte, farà que la renda dels catalans creixi de forma significativa, i això portarà segur a una nova onada migratòria, ha passat cada cop que Catalunya ha viscut un període sostingut de creixement durant els darrers 3 segles almenys.

Hi ha altres factors menys importants però que impactaran positivament com la transformació de Barcelona com a Capital d'Estat, això sol implica centenars d'Ambaixades, oficines europees, empreses de serveis que ara son a Madrid que vindran aquí, multinacionals que situen oficines centrals, etc. També l'impuls de la millora del benestar amb implantació a la llei de dependència potenciarà l'economia social, el fet que Catalunya aparegui a tots els telenotícies del món farà que hi hagi un efecte crida turístic encara major, l'impuls a la

recerca i la innovació, etc. Tot aquest còcktel a mi em fa preveure una Catalunya de plena ocupació amb rendes per càpita tendint als 35.000 € anuals en 5-10 anys. Estic convençut que ho farem.

Després de la independència, quins grans canvis destacaries per a Catalunya des del punt de vista econòmic?

Al meu llibre explico que Catalunya és com una molla, comprimida des de fa segles, que en quan tregui el seu topall que és l'Estat Espanyol, podrà desenvolupar tot el seu potencial. Quin és aquest potencial només està en mans dels catalans i per tant no es pot predir, dependrà de l'actitud i el lideratge que tinguem. El que si podem pensar és on podem arribar si volem i aquest és l'exercici que jo faig al llibre. No hi ha, al meu entendre, cap Estat d'Europa que tingui el potencial de Catalunya en totes les àrees econòmiques en que tenim gran recorregut. Parlo de capacitat industrial on tenim coneixement i experiència en gairebé tots els sectors productius, també en els de recent creació, en el camp turístic on ja som en els primers llocs, en l'important sector distribució mundial on som en un enclavament estratègic, en el que s'anomena la quarta revolució industrial de les *start-ups* on també hi som molt presents, i finalment en la sort que tenim de ser en un dels millors enclavaments d'Europa per a viure-hi o situar-hi seus d'empreses creatives. Penseu un sol Estat d'Europa que estigui igual que Catalunya en els 5 aspectes estratègics que acabo de dir. Jo crec que no hi és.

Per tant si ens ho proposem, i reconeixem que formem part d'una societat molt treballadora i constant, arribarem molt lluny, tant com vulguem, però sense dubte a ser un dels primers Estats en renda per càpita i benestar d'Europa en relativament pocs anys.

Com veus el moment actual del procés d'independència i quan creus que Catalunya serà un nou estat independent?

No tinc cap dubte que serem un Estat en els propers anys, no crec que més de 3, però el que tinc clar és que en els propers mesos hi haurà un trencament definitiu entre una gran majoria de la societat catalana i l'Estat Espanyol. En quan això es produeixi només quedarà la qüestió formal de la signatura del contracte de separació, que serà llarg, però a molts nivells ja ens sentirem independents.

La clau de tot serà la reacció del poble català perquè l'Estat ho portarà tot al límit, molt més enllà del que ara podem imaginar. Farà un ridícul internacional espantós, però això no els preocupa en absolut. Els que controlen l'Estat són uns centenars de famílies que viuen de la societat espanyola com si fossin els *senyoritos* feudals. I viuen tant dels empresaris com dels treballadors que cobren el salari mínim. En això no hi ha distinció. Aquests els preocupa poc el futur d'Espanya, sempre els quedarà una massa de societat suficient per poder viure a costa d'ells. Ara xuclen molt de Catalunya perquè som l'economia més activa de l'Estat, però quan no hi siguem seguiran xuclant de València, les Illes i País Basc, fins que també marxaran i al final o bé hi ha una revolució social real o seguirà desintegrant-se fins quedar ben poca cosa...

Com hi poden ajudar les empreses i els empresaris de Catalunya?

Els empresaris catalans hauríem de ser conscients que el futur del país està a les nostres mans. Si sabem aprofitar els canvis que vindran amb el nou Estat i tornem a recuperar l'esperit històric que havíem tingut abans del franquisme, tornarem a construir aquest gran país que visualitzo. Es tracta de fer un model on l'empresari no pari d'innovar i exportar, l'Administració doni suport a l'empresariat perquè pugui ser el màxim de competitiu a nivell global, i cara endins treballi per repartir la renda de la millor manera possible. Una dada que segur que gairebé ningú no sap, a primers del segle XX el repartiment de la riquesa a Catalunya era millor que a Suècia...després va venir el franquisme i el

post-franquisme, i aquí som.

Però en aquest país hem tingut grans empresaris que han vetllat pel país directament o indirectament, en el camp de la cultura, en el camp social i fins i tot en el patrimoni històric. Avui Barcelona és una de les ciutats més fotografiades d'Europa perquè uns empresaris van decidir construir finques excepcionals fa un centenar d'anys donant lloc al modernisme. Cal recuperar aquest esperit, però anem pas a pas, primer cal esdevenir Estat...